Հավելված 1
Արդարադատության ակադեմիայի
կառավարման խորհրդի 2023 թվականի
դեկտեմբերի 28-ի ԿԽ-014/23/3 որոշման

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԴԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՀԱՎԱԿՆՈՐԴՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Ուսուցման սույն ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է Հակակոռուպցիոն դատարանի դատավորների թեկնածուների հավակնորդների 2023թ. ցուցակում ընդգրկված անձանց (այսուհետ՝ Ունկնդիրներ) մասնագիտական պատրաստման կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամկետները, գնահատման եղանակը, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագիրը:
2. Ծրագիրը մշակվել է Արդարադատության ակադեմիայի կողմից՝ «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի պահանջներին համապատասխան՝ Բարձրագույն դատական խորհրդի 27.11.2023 թվականի թիվ ԲԴԽ-96-Ո-292 որոշման հիման վրա:
3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է Ունկնդիրների մոտ Հակակոռուպցիոն դատարանի դատավորի պաշտոնում գործելու համար անհրաժեշտ կարողությունների, հմտությունների ձևավորմանը, մասնագիտական գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը հետևյալ ոլորտներում.

1) ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ

Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է դատավորի էթիկայի, վարքագծի կանոնների և գործունեության գնահատման, հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցերի, դատական նիստի վարման և դատական ակտի մշակման հմտությունների վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ընդլայնմանը:

2) ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ

- **Քաղաքացիական իրավունք և դատավարություն:** Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է քաղաքացիական իրավունքի և դատավարության արդի հիմնահարցերին: Ուսուցման գործընթացը նպատակաուղղված է ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման ինստիտուտի, պետական գույքի կառավարման ոլորտի օրենսդրության, կորպորատիվ իրավահարաբերությունների արդի հարցերի, սեփականության և այլ գույքային իրավունքների, գործարքների, պայմանագրերի, պարտավորական իրավունքի, միջազգային մասնավոր իրավունքի, արժեթղթերի

իրավական կարգավորման առանձնահատկությունների, քաղաքացիական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հիմնահարցերի, դրանց կապակցությամբ ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի, ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների և արդի այլ հիմնահարցերի վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը և կարողությունների ձևավորմանը, ինչպես նաև դատական նիստի վարման, վերաբերելի իրավունքի վերհանման, վերլուծության և կիրառման համար անհրաժեշտ հմտությունների ձևավորմանը:

- **Քրեական իրավունք և քրեական դատավարություն:** Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է հակակոռուպցիոն ոլորտում քրեական իրավունքի և դատավարության արդի հիմնահարցերին: Ուսուցման գործընթացը նպատակաուղղված է կոռուպցիոն հանցագործությունների էության, առանձնահատկությունների, որակման հիմնախնդիրների, քրեական պատասխանատվությունը և պատիժը բացառող հանգամանքների, պատժի ինստիտուտի և պատիժ նշանակելու վերաբերյալ հարցերի, քրեական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հիմնախնդիրների, դրանց վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրերի կիրառման հիմնահարցերի, դրանց կապակցությամբ ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի և ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների ու արդի այլ հիմնահարցերի վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը, անհրաժեշտ հմտությունների ու կարողությունների ձևավորմանը:

4. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով՝ լսարանային ուսուցման և փորձաշրջանի եղանակներով:
5. Լսարանային ուսուցումն իրականացվում է ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլների հիման վրա: Հատուկ մասնագիտական մոդուլում ընդգրկված դասընթացները նախատեսված են միայն համապատասխան մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների համար:
6. Փորձաշրջանը կազմակերպվում է անհատական ծրագրին համապատասխան, որում ընդգրկվում են փորձաշրջանի ընթացքում պարտադիր կատարման ենթակա առաջադրանքներ՝ ըստ համապատասխան (քաղաքացիաիրավական և քրեաիրավական) մասնագիտացումների: Փորձաշրջանի մեկ օրվա տևողությունը 10 ակադեմիական ժամ է: Փորձաշրջանի ընդհանուր ժամաքանակը սահմանվում է 150 ակադեմիական ժամ: Փորձաշրջանի ավարտին յուրաքանչյուր Ունկնդիր գնահատվում է դրական կամ բացասական:
7. Ուսումնառության ընդհանուր ժամաքանակը յուրաքանչյուր մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների համար սահմանվում է 120 ակադեմիական ժամ:
8. Ուսումնառության տևողությունը սահմանվում է 2024թ. հունվարի 15-ից մարտի 1-ը՝ ներառյալ փորձաշրջանը:

II. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ (ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՄԱՄԲ ՈՒՆԿՆԴԻՐՆԵՐԻ)

Տևողությունը	Դասընթացների ժամաքանակ	Քննաշրջանի ժամաքանակ	Փորձաշրջանի ժամաքանակ	Ընդհանուր ժամաքանակ
Հունվարի 15-ից Մարտի 01-ը	**3 շաբաթ՝ 120 ժամ** (5 դասընթաց) (Հունվարի 15-ից փետրվարի 02-ը)	**4 ժամ** (2 քննություն) Փետրվարի 8	**4 շաբաթ՝ 150 ժամ** Փետրվարի 05-ից մարտի 01-ը	**274 ժամ**
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	**120 ժամ**	**4 ժամ**	**150 ժամ**	**274 ժամ**

III. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ (ՔՐԵԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՄԱՄԲ ՈՒՆԿՆԴԻՐՆԵՐԻ)

Տևողությունը	Դասընթացների ժամաքանակ	Քննաշրջանի ժամաքանակ	Փորձաշրջանի ժամաքանակ	Ընդհանուր ժամաքանակ
Հունվարի 15-ից Մարտի 01-ը	**3 շաբաթ՝ 120 ժամ** (5 դասընթաց) (Հունվարի 15-ից փետրվարի 02-ը)	**4 ժամ** (2 քննություն) Փետրվարի 8	**4 շաբաթ՝ 150 ժամ** Փետրվարի 05-ից մարտի 01-ը	**274 ժամ**
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	**120 ժամ**	**4 ժամ**	**150 ժամ**	**274 ժամ**

IV.ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՑԱՆԿ

1. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

№	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	JC-AC-G-001-24	Դատավորի էթիկա, վարքագծի կանոններ և գործունեության գնահատում	6
2.	JC-AC-G-002-24	Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցեր	8
3.	JC-AC-G-003-24	Դատական նիստի վարման և դատական ակտի մշակման հմտություններ	6
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ			**20**

2. Հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլներ

2.1. Քաղաքացիաիրավական մասնագիտացմամբ հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

№	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
4.	JC-AC-CV-001-24	Քաղաքացիական իրավունքի արդի հարցեր	40
5.	JC-AC-CV-002-24	Քաղաքացիական դատավարության արդի հարցեր	60
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ			**100**

2.2 Քրեաիրավական մասնագիտացմամբ հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

№	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
6.	JC-AC-CR-001-24	Քրեական իրավունքի արդի հարցեր	40
7.	JC-AC-CR-002-24	Քրեական վարույթի արդի հարցեր	60
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ			**100**

V. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

1. JC-AC-G-001-24. Դատավորի էթիկա, վարքագծի կանոններ և գործունեության գնահատում

Դասընթացը պայմանավորված է դատավորի էթիկայի, վարքագծի կանոնների և գործունեության գնահատման ոլորտում նոր իրավակարգավորումներով սահմանված չափանիշների ներկայացման, այս ոլորտում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կատարելագործման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացի շրջանակում քննարկման առարկա կդառնան դատավորի էթիկայի կանոնները, գործունեության գնահատման չափանիշները, դատավորի վարքագծի կանոններն ինչպես ի պաշտոնե գործելիս, այնպես էլ ցանկացած գործունեություն իրականացնելիս և բոլոր հանգամանքներում, հատուկ անդրադարձ կկատարվի դատավորի ինքնաբացարկի հիմքերին, դրանց կիրառման առանձնահատկություններին, ինչպես նաև զանգվածային լրատվության միջոցների հետ և այլ շփումներում դատավորի վարքագծի առանձնահատկություններին:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-AC-G-002-24 դասընթացի հետ համատեղ:

2. JC-AC-G-002-24. Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի ոլորտում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիոն երևույթներին, դրանց դեմ տարվող պայքարի ընդհանուր իրավիճակին, հակակոռուպցիոն պայքարի իրավական (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ ԵՄ Կոռուպցիայի դեմ պայքարի պետությունների խմբի (ԳՐԵԿՈ) և ԵՄ Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի միջոցառումների գնահատման փորձագետների հանձնախմբի (ՄԱՆԻՎԱԼ) հանձնարարականները) և ինստիտուցիոնալ շրջանակներին (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ ԳՐԵԿՈ և ՄԱՆԻՎԱԼ գործունեությունը), համապատասխան այլ շահագրգիռ կողմերի (հասարակական կազմակերպությունների, ՋԼՄ-ների) մասնակցության և պետության կողմից ձեռնարկվող միջոցառումներին, դատավորների բարեվարքությանը վերաբերող արդի խնդիրներին, այդ թվում՝ հայտարարագրերին վերաբերող հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-AC-G-001-24 դասընթացի հետ համատեղ:

3. JC-AC-G-003-24. Դատական նիստի վարման և դատական ակտի մշակման հմտություններ

Դասընթացը պայմանավորված է դատական քննության անցկացման, դատական ակտի մշակման հմտությունների վերաբերյալ Ունկնդիրների ելակետային գիտելիքների ծավալն ընդլայնելու և դրանք պատշաճ կենսագործելու, դատական ակտերի կառուցվածքին և բո-

վանդակությանը ներկայացվող պահանջների վերաբերյալ գիտելիքների ընդլայման կարողություններ ու հմտություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- դատարանի կողմից գործը վարույթ ընդունելու, նախնական դատալսումների ընթացքում ծագող գործնական հարցերը,
- հիմնական դատաքննության անցկացման ձևին, այդ թվում՝ դատական նիստի ընթացակարգի պահպանմանը, նյութերի հետազոտմանը, միջնորդություններին արձագանքմանը, ինչպես նաև դատական ակտի կայացմանը վերաբերող գործնական հարցերը,
- դատական վարույթների ընթացքում դատարանի կողմից կայացվող դատական ակտերին ներկայացվող կառուցվածքային և բովանդակային պահանջների վերաբերյալ գործնական հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ համապատասխանաբար քրեաիրավական մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների դեպքում՝ JC-AC-CR-001-24 և JC-AC-CR-002-24, իսկ քաղաքացիաիրավական մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների դեպքում՝ JC-AC-CV-001-24 և JC-AC-CV-002-24 դասընթացների հետ համատեղ:

4. JC-AC-CV-001-24. Քաղաքացիական իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է օրենսդրական զարգացման արդյունքում քաղաքացիաիրավական ոլորտում ներդրված նոր ինստիտուտների, փոփոխության ենթարկված դրույթների, դրանց կիրառման վերաբերյալ իրավաբանական գրականության մեջ առկա մոտեցումների, քաղաքացիական իրավունքի այլ նորմերի կիրառման առանձնահատկությունների, դրա արդյունքում բացահայտված խնդրահարույց և վիճելի հարցերի վերաբերյալ տեսական ու պրակտիկ գիտելիքների ու հմտությունների փոխանցման, ՄԻԵԴ, ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի ակտերում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների ներկայացման, ինչպես նաև ստացած գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- կորպորատիվ իրավահարաբերությունների արդի հարցերը, մասնավորապես՝
  - կորպորատիվ իրավահարաբերությունների առանձնահատկությունները,
  - կորպորատիվ տիպի իրավաբանական անձանց իրավական վիճակի, նրանց ստեղծման, գործունեության իրականացման և դադարեցման առանձնահատկությունները,
  - կորպորատիվ իրավահարաբերություններում իրավունքի չարաշահման առանձնահատկությունները,
  - կորպորատիվ իրավահարաբերության մասնակիցների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության առանձնահատկությունները և այլն.
- սեփականության իրավունքը և այլ գույքային իրավունքներ, մասնավորապես՝
  - սեփականության իրավունքի ծագման, փոփոխման և դադարման առանձնահատկությունները,
  - գույքն ուրիշի ապօրինի տիրապետումից հետ պահանջելու և բարեխիղճ ձեռքբերողի իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները,

  - ուրիշի գույքից սահմանափակ օգտվելու իրավունքները,
  - ապահովված իրավունքը և այլն.
- գործարքները, մասնավորապես՝
  - քաղաքացիաիրավական գործարքների վավերության պայմանները, գործարքների անվավերությունը և գործարքների անվավերության հետևանքները.
- պարտավորական իրավունքի արդի հարցերը, մասնավորապես՝
  - քաղաքացիաիրավական պատասխանատվության առանձնահատկությունները պարտավորական իրավունքի ինստիտուտում (տույժի և տոկոսների միաժանակյա կիրառման կարգի առանձնահատկությունները),
  - վնաս պատճառելու և անհիմն հարստացման հետևանքով ծագած պարտավորությունները,
  - ապահովագրության իրավական կարգավորումը քաղաքացիական օրենսդրությամբ.
- պայմանագրերը, մասնավորապես՝
  - պայմանագիր կնքելը,
  - պայմանագրի հիման վրա ծագած պարտավորությունները,
- միջազգային մասնավոր իրավունքի արդի հարցերը, մասնավորապես՝
  - կոլիզիոն նորմերի կիրառման առանձնահատկությունները,
  - սեփականության իրավունքի կոլիզիոն կարգավորումը,
  - պայմանագրային հարաբերությունների միջազգային մասնավոր-իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները.
- արժեթղթերի իրավական կարգավորման առանձնահատկությունները.
- պետական գույքի կառավարման հիմնահարցերը, մասնավորապես՝
  - պետական գույքի հաշվառման և գնահատման,
  - պետության սեփականության իրավունքի գրանցման,
  - պետական գույքի շրջանառության, մասնավորեցման, օտարման, պահպանվածության ապահովման և կառավարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման հետ կապված հարաբերությունները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-AC-CV-002-24 և JC-AC-G-003-24 դասընթացների հետ համատեղ:

5. JC-AC-CV-002-24. Քաղաքացիական դատավարության արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է քաղաքացիական դատավարության կատարելագործման ուղղությամբ իրականացված բարեփոխումների, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության նոր օրենսգրքում ներդրված ինստիտուտների ուսումնասիրության, դրանց վերաբերյալ տեսական ու գործնական գիտելիքների ու հմտությունների փոխանցման, ՄԻԵԴ, ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի ակտերում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների ներկայացման, ինչպես նաև ստացած գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- քաղաքացիական գործը դատաքննության նախապատրաստելու արդի հացերը,
- հայցի ապահովման և հակընդդեմ ապահովման կիրառման առանձնահատկությունները,
- վճռաբեկ և վերաքննիչ դատարաններում վարույթների առանձնահատկությունները,
- դատական ակտերը նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով վերանայելու վարույթի առանձնահատկությունները,
- ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վարույթի բնույթը և առանձնահատկությունները,
- իրավասու մարմնի կողմից ուսումնասիրություն սկսելու հիմքերը և դրանց առանձնահատկությունները,
- իրավասու մարմնի կողմից ուսումնասիրության իրականացման սահմանները, ժամկետները և ուսումնասիրությունը հաշտության համաձայնությամբ ավարտելը,
- հայցի հարուցումից առաջ ապացույցներ պահանջելու կարգը և այդ տեղեկությունները դատական կարգով տրամադրելու առանձնահատկությունները,
- ապօրինի ծագում ունեցող գույքի նկատմամբ հայցի նախնական ապահովման միջոցների կիրառումը և ապացույցների նախնական ապահովումը,
- ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման պահանջի քննությունը դատարանում (հայցադիմումի ներկայացումը, հայցի հիմքի և (կամ) առարկայի լրացման առանձնահատկությունները, հակընդդեմ հայցի ներկայացման առանձնահատկությունները, հաշտության համաձայնությունը, գույքի ապօրինի ծագում ունենալու կանխավարկածը, ապացուցման և ապացուցման պարտականության բաշխման առանձնահատկությունները),
- Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի նախադեպային պրակտիկան ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման գործընթացում և միջազգային համագործակցությունը,
- բռնագանձված գույքի կառավարման հիմնահարցերը,
- Միջազգային պայմանագրերի անմիջական կիրառման առանձնահատկությունները և միջազգային համագործակցությունն ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման գործընթացում:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-AC-CV-001-24 և JC-AC-G-003-24 դասընթացների հետ համատեղ:

6. JC-AC-CR-001-24. Քրեական իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական իրավունքի, մասնավորապես՝ հակակոռուպցիոն ոլորտում իրականացված և իրականացվող բարեփոխումների, քրեական օրենսգրքի նորմերի գիտական վերլուծության ու կիրառման արդյունքում բացահայտած թերությունները հաղթահարելու, քրեական իրավունքի տեսության ու օրենսդրության ժամանակակից միտումներին համահունչ հայեցակարգային նոր կառուցակարգերի ու ինստիտուտների, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՄԻԵԴ, ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի ակտերում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- ՀՀ քրեական գործող օրենսդրության սկզբունքները, դրանց էությունը,
- քրեական պատասխանատվության ընդհանուր պայմանները, հիմքը,
- հանցագործությունների որակման իմացաբանական հիմունքները,
- «Հանցանք» հասկացությունը,
- ըստ հանցակազմի տարրերի (օբյեկտ, օբյկետիվ կողմ, սուբյեկտ, սուբյեկտիվ կողմ) հանցագործությունների որակման առանձնահատկությունները,
- չավարտված հանցավոր գործունեության և հանցագործությունից կամովին հրաժարվելու դեպքում հանցագործությունների որակման հիմնախնդիրները,
- հանցագործությունների բազմակիության դեպքում հանցագործությունների որակման և եզակի բարդ հանցագործություններից դրանց սահմանազատման հիմնախնդիրները,
- քրեաիրավական նորմերի մրցակցության (բովանդակային և տեմպորալ) դեպքում հանցագործությունների որակման հիմնախնդիրները,
- ՀՀ քրեական օրենսգրքի Հավելված 1-ով նախատեսված կոռուպցիոն հանցագործությունների ցանկով սահմանված հանցակազմերի ճշգրիտ որակման հիմնահարցերը, հարակից հանցակազմերը միմյանցից սահմանազատելու հիմնախնդիրները և դրանց լուծման ոլորտում օրենսդրական ու իրավակիրառ փորձը,
- հանցակցությամբ կատարվող հանցագործությունների որակման հիմնախնդիրները, մասնավորապես՝ հանցակիցների տեսակների և հանցակցության ձևերի տարանջատման հիմնահարցերը և հանցակցության ձևերի որակման առանձնահատկությունները, հանցակցի սահմանազանցման, հանցակցի կողմից հանցագործությունից կամովին հրաժարվելու, չհաջողված հանցակցության որակման, հատուկ սուբյեկտով հանցագործություններում հանցակցության որակման հիմնահարցերը, ինչպես նաև հանցագործության միջնորդավորված կատարման որակման հիմնախնդիրներն ու առնչակցությունը հանցակցությունից սահմանազատելու և որակելու հիմնահարցերը,
- բլանկետային նորմերով և արժեքավորվող հատկանիշներով հանցագործությունների որակման առանձնահատկությունները,
- արարքի հանցավորությունը, քրեական պատասխանատվությունը և պատիժը բացառող հանգամանքները, պատժի ինստիտուտին և պատիժ նշանակելուն առնչվող հարցերը,
- քրեական պատասխանատվությունը և պատիժը բացառող հանգամանքներին առնչվող հարցերը,
- քրեական իրավունքի, մասնավորապես՝ ՄԻԵԿ-ով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումները, ՀՀ նկատմամբ դրա կիրառման հարցերը, ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների բովանդակությունը (այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության՝ մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերը, դրանց կիրառման առանձնահատկությունները, «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքները, դրանց՝ ներպետական օրենսդրությունում կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը),
- կոռուպցիոն բնույթի հանցագործությունների վերաբերյալ հաղորդում ներկայացնող անձանց պաշտպանության և ազդարարման համակարգի էությունը, առանձնահատկությունները:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-AC-CR-002-24 և JC-AC-G-003-24 դասընթացների հետ համատեղ:

7. JC-AC-CR-002-24. Քրեական վարույթի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է քրեական վարույթի նոր իրավական զարգացումների, քրեական դատավարության օրենսգրքի նորմերի գիտական վերլուծության և կիրառման արդյունքում բացահայտված թերությունները հաղթահարելու, քրեական դատավարության տեսության ու օրենսդրության ժամանակակից միտումներին համահունչ հայեցակարգային նոր կառուցակարգերի ու ինստիտուտների, ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերի, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՄԻԵԴ, ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի ակտերում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների, ՀՀ քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի սահմանված իրավակարգավորումների էության և տրամաբանության վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- քրեական դատավարության օրենսգրքի նպատակը և առանձնահատկությունները,
- քրեական հետապնդումը բացառող հանգամանքները,
- քրեական վարույթի սկզբունքները,
- ապացույցները և ապացուցման գործընթացի հիմնախնդիրները քրեական դատավարությունում,
- քաղաքացիական հայցի լուծման, դատական ծախսերի վերականգնման և իրեղեն ապացույցների տնօրինման հիմնախնդիրները,
- դատաքննությունն առաջին ատյանում, դատական քննության անցկացման հմտությունները,
- վերանայման վարույթների առանձնահատկությունները,
- ՀՀ քրեական դատավարության առանձին ինստիտուտների վերաբերյալ ՀՀ սահմանադրական դատարանի և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները և դրանց կիրառման հիմնախնդիրները,
- քրեական դատավարության ոլորտում ՄԻԵԿ-ով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության անհրաժեշտ երաշխիքների ապահովման հիմնախնդիրները, դրանց վերաբերյալ ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումները և ՀՀ-ում դրանց կիրառման հիմնահարցերը,
- ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերը (այդ թվում՝ ՄԱԿ-ի Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերի և դրանց կիրառման առանձնահատկությունների, «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքների, ինչպես նաև ներպետական օրենսդրության մեջ դրանց կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը),
- մեղադրյալի բացակայությամբ իրականացվող վարույթը,
- համաձայնեցման և համագործակցության վարույթները քրեական դատավարությունում:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-AC-CR-001-24 և JC-AC-G-003-24 դասընթացների հետ համատեղ: